

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9497/2022
08.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Страхиња Селаковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа Миодраг Војновић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора о поклону, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1829/21 од 01.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 08.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1829/21 од 01.03.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 32444/20 од 19.02.2021. године, исправљеном решењем истог суда П 32444/20 од 06.06.2022. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено утврђење ништавости уговора о поклону закљученог између тужиоца и туженог и овереног пред Општинским судом у Новом Саду под бројем Ов. 63838/07 дана 13.12.2007. године те да тужени трпи да се тужилац на основу пресуде може књижити као сувласник кп.бр. .. уписане у лист непоретности .. КО Петроварадин у уделу од 284/759 идеалних делова и као власник породичног стамбеног објекта број 1 површине 70м² у Улици ... у свим јавним књигама, као и да тужени тужиоцу надокнади парничне трошкове са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Другим ставом изреке обавезан је тужилац да туженом накнади парничне трошкове у износу од 45.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1829/21 од 01.03.2022. године, донетом након расправе одржане у другостепеном поступку, првим ставом изреке, усвојена је жалба тужиоца и укинута пресуда Основног суда у Новом Саду П 32444/20 од 19.02.2021. године. Другим ставом изреке утврђено је да је ништав уговор о поклону закључен између тужиоца и туженог и оверен пред Општинским судом у Новом Саду

под бројем Ов.1 63838/07 дана 13.02.2007. године и да не производи правно дејство међу странкама, те је тужени дужан да трпи да се тужилац на основу ове пресуде може књижити као сувласник кп.бр. .. уписане у лист непокретности .. КО Петроварадин са уделом од 284/759 делова и као власник породичног стамбеног објекта број 1 површине 70 м² у Улици ..., изграђеног на предметној парцели, у свим јавним књигама. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 59.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности првостепене пресуде до исплате, док је захтев за исплату законске затезне камате на трошкове поступка од пресуђења до извршности одбијен као неоснован. Четвртим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 44.300,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију на основу члана 403. став 2. тачка 3. у вези са чланом 407. став 2. ЗПП, указујући на погрешну и непотпуно утврђено чињенично стање, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешну примену материјалног права.

Тужилац је доставио свој одговор на ревизију туженог.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на постојање осталих битних повреда одредаба парничног поступка које би у смислу члана 374. став 1. ЗПП, као учињене на расправи одржаној у жалбеном поступку, паушално се указује без конкретизовања истих.

Према чињеничном стању утврђеном на расправи одржаној у другостепеном поступку сходно члану 383. став 4. ЗПП, тужилац је отац туженог и ВВ и сви живе у ..., у кући на адреси ..., саграђеној на кп.бр. .. површине 7 ари 59 м², уписаној у лист непокретности .. КО Петроварадин. Наведена парцела настала је спајањем парцеле .. површине 2 ара 84м², која се налази у предњем делу до капије и парцеле .., лоциране у унутрашњости, а које чине јединствено двориште. На кап.бр. .. саграђена је стара породична кућа у којој је тужилац живео са родитељима, браћом и сестрама. Тужилац је на коришћење од фирме „Победа“ у којој је радио добио стан који је врати фирми уз договор да фирма откупи 7/8 сувласничког удела на породичној кући чији је други власник са 1/8 идеалног дела био тужиочев отац ГГ. Средствима кредита који је подигао, тужилац је од фирме купио удео куће од 7/8 идеалног дела, а по очевој смрти, договором са браћом и сестрама постао је искључиви власник куће и катастарске парцеле број .. на којој је иста саграђена. Тужилац је од браће и сестара купио и катастарску парцелу .., али се није укњижио као њен власник.

Почетком деведесетих година прошлог века тужиочева ћерка је засновала ванбрачну заједницу и са својим партнером се одселила на Косово и Метохију, где је рођен тужиочев унук ДД, а тужени се оженио и са супругом је живео у домаћинству њених родитеља. Тужилац му је тада предложио да на катастарској парцели .. за себе сагради кућу, што је тужени прихватио, а на катастарској парцели .. саградио је и локал који је накнадно надзидао и претворио у стамбени простор. Тужиочева ћерка се по

раскиду ванбрачне заједнице дана 31.08.1992. године вратила код тужиоца, због чега је 2005-2006. године он дозидео стару породичну кућу у којој је живео, тако да у дозиданој соби, кухињи и купатилу сада живи његова ћерка са сином и супругом.

Како би тужени озаконои своје објекте, без грађевинске дозволе зидане на обе катастарске парцеле, тужилац му је уговором 1 Ов. 63863/07 од 13.12.2007. године поклонио кп.бр. .. са старом породичном кућом површине 95м² и двориштем површине 1 ар 89м² а за кп.бр. .., чији је тужилац био неукњижени власник, али је тужени са својим стричевима и теткама, као катастарским власницима, непосредно закључио уговор о купопродаји.

По закључењу предметног уговора о поклону тужени је покренуо поступак легализације који је правоснажно окончао 06.06.2013. године, тако да према садашњем катастарском стању катастарска парцела број .. има површину 7 ари 59 м² и на њој се налазе два стамбена објекта и два помоћна објекта у својини туженог, који одбија да на захтев тужиоца истом врати власништво на кп.бр. .. и на старој, дозиданој стамбеној згради како би тужилац реализовао своју намеру да исте поклони ћерки.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев са образложењем да је закључењу уговора о поклону са туженим тужилац приступио, јер није имао поверења у ћерку, чијој се ванбрачној вези противио, те да закључење уговора о поклону није било мотивисано потребом озакоњења туженикових нелегалних објеката, тако да нема основа за утврђење ништавости тог уговора, као симулованог правног посла.

Другостепени суд је, по закључењу расправе у жалбеном поступку, утврдио истоветно чињенично стање везано за власнички и катастарски статус предметних непокретности, али је оценом изведених доказа сходно члану 8. ЗПП нашао да је закључењу уговора о поклону тужилац приступио у сврху легализације туженикових објеката грађених без дозволе надлежног органа, да су тужилац и ћерка превазишли давно постојеће несугласнице и да тужилац није имао намеру да поклањањем своје имовине туженом ћерку лиши наследства, па је применом члана 51. ЗОО, који регулише основ уговорне обавезе, у вези са чланом 103. став 1. ЗОО и чланом 561. Српског грађанског законика утврдио ништавост предметног уговора.

Противно ревизијским наводима, Врховни суд налази да је другостепена одлука заснована на материјалном праву правилно примењеном на правилно и потпуно утврђено чињенично стање.

Чланом 7. став 1. и чланом 228. ЗПП прописана је дужност странке да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника, док је одлука о томе који ће докази бити изведени ради утврђивања битних чињеница чланом 229. ств 2. ЗПП поверена суду. Правилност утврђеног чињеничног стања тужени доводи у сумњу дајући сопствену анализу изведених доказа и изводи закључке који иду њему у прилог, што је противно процесним правима парничних странака, јер је другостепени суд у складу са својим овлашћењима извео правилан чињенични закључак.

Позитивни прописи који регулишу област облигационих односа познају теретне и бестеретне правне послове. Уговор о поклону је добротине природе и регулисан је

Српским грађанским закоником који се примењује сходно Закону о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације, а којим правним послом поклонодавац без накнаде и својом вољом поклонопримцу даје у својину неку имовинску целину.

Чланом 51. став 1. ЗОО прописано је да свака уговорна обавеза мора имати допуштен правни основ, а код уговора добротине природе побуда за закључење уговора је битан услов његовог постојања и пуноважности. Побуду добротиних уговора представља намера даривања, без које такав уговор не постоји, па како правилним чињеничним закључком другостепеног суда следи да је закључењу предметног уговора тужилац приступио само како би туженом омогућио да легализује своје објекте, то овај добротини правни посао нема каузу, јер стварна воља тужиоца није била бестеретно и трајно преношење својине на непокретностима у корист туженог већ циљно привремено располагање истима до окончања поступка легализације. Из наведених разлога, због одсуства намере коначног бестеретног располагања у корист туженог, правилна је одлука другостепеног суда којом је утврђена ништавост предметног уговора, као правног посла закљученог противно принудним прописима.

Супротно ревизијским наводима, побијаном пресудом тужиоцу није дат део туженикове имовине. Садашња катастарска парцела .. КО Петроварадин има површину 759 м² и настала је спајањем раније катастарске парцеле .. површине 284м² и катастарске парцеле .. површине 575 м², коју је након смрти оца тужилац купио од своје браће и сестара, али како се никада није укњижио као њен власник, по изградњи својих нелегалних објеката, уговор о купопродаји катастарске парцеле .. са стричевима и теткама закључио је непосредно тужени. Побијаном пресудом сувласништво тужиоца на јединственој катастарској парцели .. КО Петроварадин утврђено је управо у обиму некадашње катастарске парцеле .., односно са уделом од 284/759 идеалних делова, тако да независно од чињенице што је тужилац својим средствима купио и катастарску парцелу .. КО Петроварадин, другостепеном одлуком тужиоцу није дат део катастарске парцеле .. на којој је према формално закљученом писаном уговору о купопродаји катастарски власник тужени.

На основу изложене правне документације, применом члан 414. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке. Тужичев захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка у висини накнаде адвокату за сачињавање одговора на ревизију одбијен је као неоснован другим ставом изреке, јер сходно члану 154. став 1. ЗПП исти не представља потребан трошак.

Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић